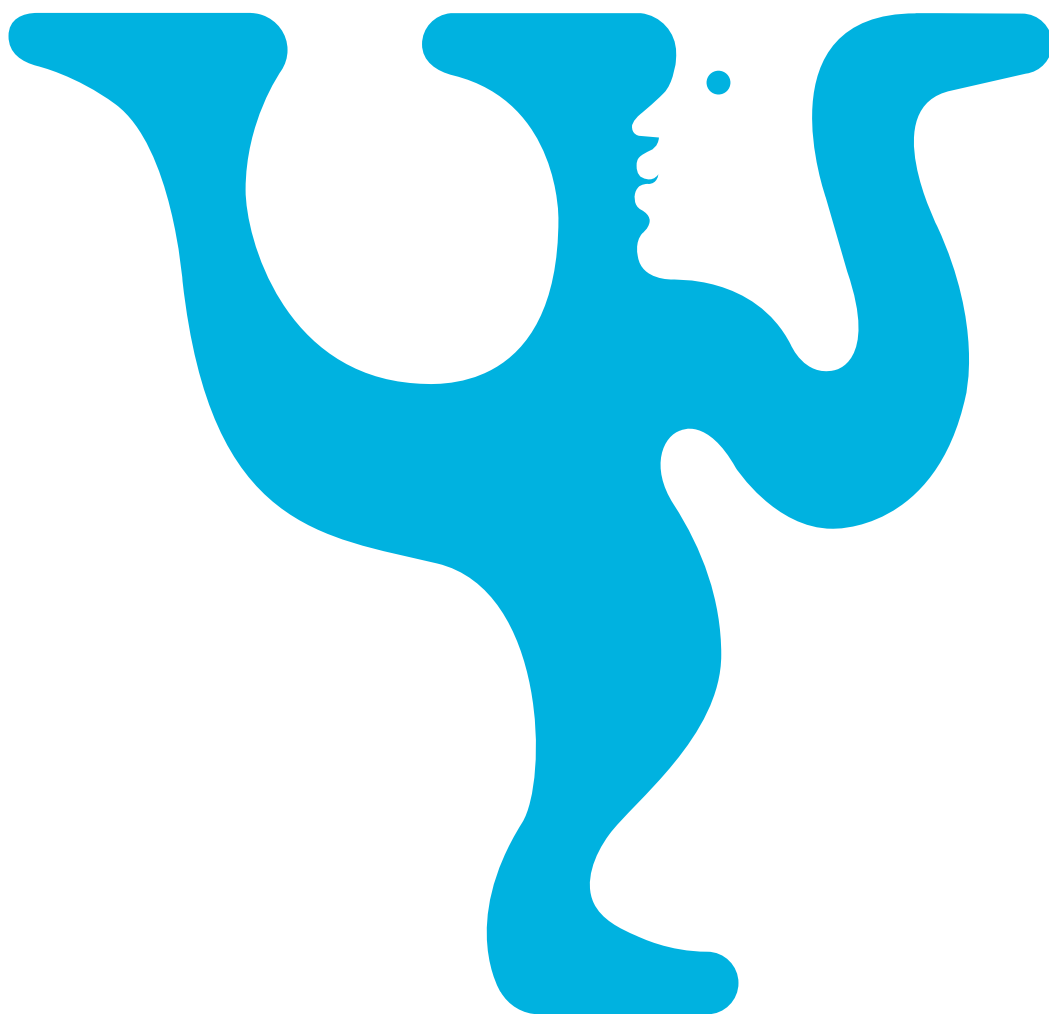

VAIKUTTAMISEN TYÖÖKIRJA

SISÄLLYS

TEHOKAS VAIKUTTAMINEN ON HALUA, SUUNNITTELUA JA TEKEMISTÄ 3

Mihin haluamme vaikuttaa?	5
Toivottu tulevaisuus: Kukoistavien kuntien tulevaisuus	6
Vältettävä tulevaisuus: Näivettyvät kriisikunnat	7
Miksi hyvinvointikunta?	9

VAIKUTTAMISTYÖN SUUNNITTELU 12

Keiden voimin vaikutamme?	12
Keiden pitää vakuuttua?	13
Lähtötilanteen arviointi	14
Selkeät tavoitteet ovat onnistumisen perusta	16
Toivotun tulevaisuuskuvan edellytyksistä poimittuja huomioita välitavoitteiden laatimisen tueksi	17
Oikea tieto luo edellytykset onnistumiselle	18
Vasta kirjattu ja yhdessä hyväksytty suunnitelma toimii	18
Suunnitelman tekijän muistilista	19

MITEN KÄYTÄNNÖSSÄ 20

Aitoja kohtaamisia ihmiseltä ihmiselle	20
Innostus auttaa	20
Seuraa keskustelua	21
Etsi liittolaisia	22
Kehu asiaa ajavia	22
Millä askelmerkeillä tapaamiseen?	22
Tee yhteenveto ja jätä luettavaa	23
Esimerkki: Rintasyöpäyhdistys	25
Sosiaalinen media	27
Esimerkki: Syöpätietoutta taideprojekteilla	27

TYÖ JATKUU 28

Pidä yhteyttä liittolaisiin	28
Tarjoa apua päättäjille	28

TEHOKAS VAIKUTTAMINEN ON HALUA, SUUNNITTELUA JA TEKEMISTÄ

Elämme aikaa, jossa monet pitkään erinomaisesti toimineet vaikuttamisen ja viestinnän tavat ovat osoittautuneet riittämättömiksi. Mutta terveyden ja hyvinvoinnin edistäjän elämässä ovat nyt muuttumassa paljon perustavanlaatuisemmatkin asiat, nimittäin koko se tapa, jolla sote-työtä Suomessa hallinnoidaan ja järjestetään. Nämä kaksi Yksi elämä -järjestöjen arkea mullistavaa muutosta asettavat järjestöt uusien vaatimusten ja mahdollisuuksien eteen. Tämä vaikuttamisen käsikirja tarjoaa työkaluja ja oivalluksia haasteisiin vastaamiseksi.

Tämä vaikuttamisen käsikirja tarjoaa työkaluja ja oivalluksia haasteisiin vastaamiseksi.

Viestinnän ja vaikuttamisen muutoksessa on itse asiassa kyse siitä, että tavat jotka toimivat aiemmin vain pienissä yhteisöissä, ovat nyt tehokkaita tapoja vaikuttaa esimerkiksi sosiaalisessa mediassa. Kirjasen luetuanne tulette huomaamaan, että kyllä te tämän osaatte. Nyt pitää vain ottaa uudet alustat haltuun ja hienosäätää tekemistä. Vaikeinta on se, että pitää ajatella paljon isommin, kuin mihin ollaan totuttu. Terveys ei ole vain terveyttä, se on myös kilpailukykyä ja vetovoimaa.

Se, että jokainen päätös on terveyspäätös, on jatkossakin totta. Nyt haasteeksi muodostuu se, että terveys ja ennaltaehkäisy etään-tyvät toisistaan päätöksenteossa. Sote-uudistus tai sen odottami-nen tekevät kuntapäätäjistä haluttomia käyttämään rahaa ter-veysongelmien ennaltaehkäisyyn, koska terveydenhoidon kulut eivät pian ole enää heidän murheensa. Kuntalaiset kuitenkin mak-savat ennaltaehkäisyn puutteen aiheuttamat lisäkulut veroina, vaikka ne ohjautuvatkin kunnan sijaan maakuntaan. Kuntalaiset kärsivät sairastavuuden seuraukset myös omassa arjessaan, jos kun-tapolitiikassa ei osata ajatella laaja-alaisesti ja kokonaisvaltaisesti. Siksi Yksi elämän on onnistuttava herättämään kuntapäätäjät kun-taan jäävien terveyspäätösten merkityksellisyydestä.

*Kuntalaiset kuitenkin maksavat
ennaltaehkäisyn puutteen
aiheuttamat lisäkulut veroina,
vaikka ne ohjautuvatkin
kunnan sijaan maakuntaan.*

On hyvä huomata, että vaikka tavoite on vuosien päässä, on nyt oikea aika aloittaa uudenlainen vaikuttamistyö. Se, että kunnat aletaan näh-dä uudessa valossa, vaatii vuosien työn. Työ kuulostaa suurelta, mutta kyse on oikeastaan aika pienistä teoista, joita tehdään pikkuhiljaa, mut-ta paljon. Sen voi ajatella vaikka kävelynä, jossa uuteen suuntaan kan-nattaa lähteä heti, eikä vasta kuljettuaan ensin pitkän aikaa eri suun-taan.

Onnistuakseen vaikuttamistyö edellyttää huolellista suunnittelua. Siihen vaikuttamisen käsikirja tarjoaa vinkkejä ja tehtäväkirjamaisia harjoituksia. Kirjaseen perehdyttyäsi oletkin aloittamista vaille valmis vaikuttaja!

ALOITA NÄIN

Oleyhteydessä muiden Yksi elämä -järjestöjen paikallisiin aktiiveihin ja sellaisiin ih-misiin, joiden tiedät olevan kiinnostunut toimimaan aktiivisesti kunnan parhaaksi. Hyvinvointikunnan ja terveyden edistämisen tueksi tarvitaan laajaa yhteistyötä.

MIHIN HALUAMME VAIKUTTA?

Yksi elämä -terveystalkoot on kokonaisvaltainen terveydenedistämisen yhteisponnistus terveemmän Suomen puolesta. Kansansairauksien, kuten aivo-, sydän- ja verisuonitautien, hengityssairauksien, syövän, diabeteksen ja mielenterveyden häiriöiden ehkäisy on nostettava poliittisen päätöksenteon keskiöön. Ennaltaehkäisy sekä laadukas hoito lisäävät terveitä elinvuosia ja pitkällä aikavälillä myös vähentävät kustannuksia. Tästä on lukuisia esimerkkejä.

Mahdollisimman moni kunta polulle, joka johtaa hyvinvointikunnaksi.

2020-luvulla on erityisen tärkeää puolustaa terveyttä edistävien päätösten näkökulmaa kunnissa ja tulevissa maakunnissa. Ennen kuntien tehtävissä olleet terveyden edistämisen toimenpiteet ovat suuressa vaarassa joutua kovien leikkausten kohteeksi, kun sosiaali- ja terveystaloudet siirtyvät maakuntien vastuulle sote-uudistuksen myötä. Vaikka uudistus ei ole vielä varma, sitä odotellessa päätöksenteko paikallisella tasolla on pysähtynyt. Yksi elämä on keväällä 2020 laatinut kaksi tulevaisuuskuvaa suomalaisille kunnille: kriisikuntien ja hyvinvointikuntien tulevaisuuskuvat. (Ks. s. 7 ja s. 8).

MITÄ HALUATTE SAADA AIKAAN? MITÄ HALUATTE KEHITTÄÄ?

Valitkaa yksi selkeä kohde:

- ☐ *Herättää keskustelua hyvinvointikunnan ajatuksesta ja sitouttaa päättäjät puolustamaan kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia.*
- ☐ *Saada mahdollisimman monta valtuutettua sitoutumaan hyvinvointikunnan ajatukseen.*
- ☐ *Konkreettinen lyhyen aikavälin tavoite, mikä?*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Nyt käynnistyvän vaikuttamistyön tavoite on saattaa mahdollisimman moni kunta polulle, joka johtaa esitettyyn hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuuskuvaan. Tie on pitkä, ja uhkaavana vaarana häilyy näköalaton leikkaaminen. Tavoitteen saavuttaminen vaatii määrätietoista paikallisesti tehtävää työtä Yksi elämän aktiiveilta ja työntekijöiltä. Tällä työllä voidaan auttaa satoja kuntia ja seutuja kohti terveempää ja toiveikkaampaa tulevaisuutta.

TOIVOTTU TULEVAISUUS: KUKOISTAVIEN KUNTIEN TULEVAISUUS

Kuntien kilpailu kovenee, ja koronavirusi tekee asiasta entistäkin haastavamman. Edelläkävijäkunnat investoivat nyt kestävään vetovoimaan.

Vuonna 2028 kilpailu kuntien välillä asukkaista ja elinvoimatekijöistä on kiivaampaa kuin koskaan. Ei ollut muita vaihtoehtoja, kuin panostaa rohkeasti kunnan vetovoimaa lisääviin tekijöihin. Yksi keskeisistä oivalluksista on ollut ymmärrys järjestöjen tekemistä asioista, jotka luovat elinvoimaa ja hyvinvointia.

Hyvinvointi, terveellinen ja hyvä elämä sekä tuki niiden saavuttamiseen osoittavat voimansa tehokkaina kilpailuetuina, kun kilpailu asukkaista kovenee. Järjestöillä on ollut suuri rooli tämän oivalluksen synnyttämisessä, koska ne ovat voineet osoittaa saamansa tuen olleen investointi hyvinvointiin pitkällä aikavälillä. On osoitettu, että yksi euro järjestölle maksaa itsensä moninkertaisesti takaisin.

Järjestökokonaisuuksien ja edelläkävijäkuntien rohkeus investoida ihmiseen on jakanut Suomen menestyviin, houkutteleviin kuntiin ja kurjistuviin vyönkiristäjäkuntiin. Näkemyksellisyys, rohkeus ja yhteistyö olivat voittoisa resepti.

VÄLTETTÄVÄ TULEVAISUUS: NÄIVETTYVÄT KRIISIKUNNAT

**Näköalattomien leikkausten myötä kaupungeista näivettyy rykelmä
autioita rakennuksia ja katuja sekä pahoinvoivia ihmisiä.**

Suomen talous on ollut kriisissä, ja maanlaajuisesti painitaan suurten rakenteellisten ongelmien kanssa. Yhteiskunnallinen kapeakatseinen päätöksenteko on kasvattanut kuilua hyvinvoivien ja huonosti voivien välillä.

Sote-maakuntien odottelu ja toteutunut järjestelmälähtöinen malli olivat myrkyä kuntalaisille. Investoinnit hyvinvointiin jäivät odottamaan maakuntaa tai jotain muuta toimijaa, ja säästöt tehtiin järjestöjen toiminta-avustuksista niiden vaikutuksia miettimättä. Moni vapaaehtoistyön muoto on jouduttu lakkauttamaan ja asukkaat ovat naapuriavun varassa.

Päätäjien keskusteluyhteys kansalaisiin ja järjestötoimijoihin on heikko. Päätöksenteossa korostuu elinkeinoelämään panostaminen, ja useissa kunnissa yritysten ja työpaikkojen säilyttämisestä on tehty prioriteetti. Kaikesta muusta on leikattu ja kuntataloudesta on tullut “ydintoimintojen” turvaamista. Hyvinvointi ja terveys nähdään ylellisyytenä, johon ei ole varaa “tässä vaikeassa tilanteessa”.

Kaupungit ja muut kunnat, jotka jäivät vartioimaan omia etujansa lyhytnäköisesti, ovat kärsineet kovenevasta kilpailusta. Suuret kaupungit ja hyvinvointikunniksi kutsutut edelläkävijät karkaavat muilta. Koko maan pitäminen asuttuna alkaa tuntua jopa julkisessa keskustelussa yhä mahdottomammalta.

TAVOITTEEMME VAIKUTTAMISTYÖSSÄ ON:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

MIKSI HYVINVOINTIKUNTA?

Meille suomalaisille on itsestään selvää, mitä ajatus hyvinvointivaltioista pitää sisällään. Suurin osa terveyteen ja hyvinvointiin liittyvistä hyvinvointivaltion ominaisuuksista on kuitenkin kuntien, ei valtion, tuottamia palveluita. Ehkä meidän pitäisikin puhua hyvinvointikuntien Suomesta – varsinkin nyt, kun sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen siirtyy maakunnille, ja sidos terveyden edistämiseen tehtävien investointien ja terveyspalveluille koituvien säästöjen välillä katkeaa. On tärkeää varmistaa, että kunnissa ymmärretään jatkossakin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen merkitys.

Katseen kiinnittäminen valtion sijaan kuntiin tekee näkyväksi myös sen, ettei hyvinvointivaltio olekaan kaikkialla yhtä hyvä. Vain osalla meistä on mahdollisuus elää kunnissa, joissa sairastavuutta torjutaan ja terveyttä tuetaan aktiivisesti. Suomi on jo jakautunut hyvinvointiin panostaviin kuntiin, ja niihin, joissa kuntalaiset ovat jäämässä omilleen odottamaan oireiden pahenemista.

*Vain osalla meistä on
mahdollisuus elää kunnissa,
joissa sairastavuutta torjutaan
ja terveyttä tuetaan aktiivisesti.*

VAIKUTTAMISTYÖTÄ TEKEVÄ PORUKKA PÄÄTTÄÄ YHDESSÄ:

- *Vaikuttamisen tavoitteet ja keinot*
- *Yhteydenotot, joissa sovitaan tapaamiset*
- *Kuka huolehtii materiaaleista*
- *Ketkä käyvät missäkin tapaamisessa*
- *Kuinka kerrotaan tapaamisesta toisille, jotta kaikki pysyvät ajan tasalla siitä, miten hanke edistyy*

VASTUUHENKILÖ HUOLEHTII:

- *Tiedonkulusta vaikuttamistyötä tekevien kesken*
- *Aikataulusta, että asiat tulevat tehdyksi sovitulla tavalla*

RYHMÄN JÄSENET OVAT:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

RYHMÄN VASTUUHENKILÖ ON:

.....

.....

.....

Hyvinvointikunta tarjoaa asukkaille mahdollisuuden elää terveenä ja tyytyväisenä yksilöllistä elämää. Se pitää huolta kuntalaisistaan, tarttuu heidän ideoihinsa ja toiveisiinsa ja tekee niistä yhdessä totta. Hyvinvointikunnassa on lähiluontoa, jota suojellaan, ja siellä panostetaan kestäväan talouteen. Hyvinvointikunnassa ketään ei jätetä omilleen, ja riittävä tuki on saatavilla. Kunta tukee asukkaiden yhteenkuuluvuuden tunnetta ja tarjoaa kaikenikäisille kokemuksen siitä, että ympärillä on välittäviä ihmisiä.

Hyvinvointikunnassa ihmisten – ja yhteisöjen – hyvinvoinnin edistäminen ymmärretään laajasti. Lähtökohtana ovat hyvinvoinnin mittaaminen ja päätösten seurausten tarkka arviointi, joilla varmistetaan, ettei neutraalilta vaikuttava päätös lisää pahoinvointia toisaalla. Hyvinvointikunta tekee mielellään yhteistyötä toisten kuntien, järjestöjen ja alueensa yritysten kanssa, jotta hyvinvointia edistävät palvelut saadaan parhaiten taattua. Tässä Yksi elämä -järjestöillä on terveyden ja hyvinvoinnin asiantuntijoina hyvin tärkeä rooli.

Hyvinvointikunta ei synny itsestään – se syntyy kansalaisten luomasta paineesta ja päättäjien viisaista ratkaisuista, ja näitä molempia Yksi elämä haluaa tukea. Tehävänä on välittää sanomaa, että säästöjä ja kestävyyttä pitkällä aikavälillä tuo parhaiten terveyden kokonaisvaltainen edistäminen. Mitattavien asioiden tulee olla erilaisia kuin aiemmin. On aloitettava hyvinvointitilinpito ja kerättävä ahkerasti näyttöä uusien mallien onnistumisista. Mukaan on saatava niin ruohonjuuritason toimijoita kuin mielipidejohtajiakin. Ota hyvinvointikunnan asia omaksesi ja lähde puolustamaan hyvinvoivaa ja vetovoimaista kuntaasi!

Välitetään viesti päättäjille: säästöjä ja kestävyyttä tuo parhaiten hyvinvoinnin kokonaisvaltainen edistäminen.

VAIKUTTAMISTYÖN SUUNNITTELU

KENEN VOIMIN VAIKUTAMME?

Ole yhteydessä muiden Yksi elämä -järjestöjen paikallisiin aktiiveihin (Aivoliiton, Diabetesliiton, Filhan, Hengitysliiton, MIELI Suomen Mielenterveys ry:n, Sydänliiton ja Syöpäjärjestöjen paikallisyhdistysten ja -kerhojen vetäjiin ja jäseniin) ja myös sellaisiin ihmisiin, joiden tiedät olevan kiinnostunut toimimaan aktiivisesti kunnan parhaaksi. Kerää kokoon asiasta kiinnostunut porukka edistämään terveyttä ja hyvinvointia omassa kunnassasi tai alueellisesti.

Yhteistyötä kannattaa tehdä myös kunnassa tai alueella työskentelevien asiantuntijoiden kanssa. Vaikka varsinaisen vaikuttamistyön tekisikin pienempi järjestötoimijoista koostuva ydinjoukko, voi olla viisas valinta pyytää esim. terveysviranomaiset mukaan vapaaehtoisina. Heillä on paljon tietoa ja näkemystä. Parhaimmillaan havahtuminen ruohonjuuritason vaikuttamiseen saa asiantuntijat edistämään asiaansa tarmokkaammin myös organisaation sisällä.

KEIDEN PITÄÄ VAKUUTTUA?

Kunnan rooli tulee lähiaikoina muuttumaan, tai ainakin kunnissa varaudutaan siihen sote- ja maakuntauudistusta odoteltaessa. Yksi elämä -terveystalkoot haluaa herättää keskustelua ja toimintaa terveellisen elinympäristön kokonaisvaltaisesta merkityksestä kunnille. Maailma muuttuu, ja useat kymmenet kunnat painivat pienevän ja yhä sairaamman väestönsä kanssa. Sote-uudistus siirtää terveydenhoidon kustannukset pois kuntien harteilta, mutta ei kuntalaisilta, jotka maksavat myös maakuntien järjestämän terveydenhuollon. Nyt on puhuttava siitä, mitä odotamme muuttuvassa hyvinvointivaltiossa kunnilta.

Tällä kertaa emme puhu vain terveyspäättäjille, vaan keskusteluun pitää osallistaa suurempi joukko päättäjiä ja vaikuttajia. Puhumme siitä, mikä tekee kunnista ja kaupungeista haluttuja paikkoja asua, elää ja työskennellä. Monet ajattelevat veroprosentin, tonttihinnan ja kauniin maiseman olevan kunnan vetovoiman olennaisimmat elementit. Me haastamme tämän yksipuolisen näkemyksen. Väitämme, että ihmiset haluavat asua kunnissa, joissa heillä on hyvä olla fyysisesti ja henkisesti. He haluavat asua kunnissa, jossa päättäjät eivät ole valmiita leikkaamaan hyvinvoinnista kuntatalouden elvyttämisen varjolla ja joissa asioita tehdään yhdessä mm. järjestöjen kanssa.

Kuntalain mukaan kunnan tehtävä on edistää asukkaidensa hyvinvointia, tukea terveellisiä valintoja ja edistää kestävä kehitystä. Kunnanvaltuusto päättää kuntapoliitikan suunnasta ja hyväksyy suuret linjat ja painoalueet. Siksi kaikki valtuu-

tetut ovat avainroolissa päättämässä siitä, kurjistetaanko kunnat minimitoimijoiksi, vai rakennetaanko tulevaisuuskestäviä hyvinvointikuntia.

Otetaan aloite omiin käsiimme. Kuntavaaleihin valmistautuvat ja koronakriisin kanssa kamppailevat valtuutetut ja ehdokkaat ovat jo ehkä joutuneet pohtimaan kunnan tehtävää uusista näkökulmista. Haastetaan heidät keskustelemaan ja tuomaan omia ajatuksiaan siitä, mistä tulevaisuuden terveellinen ja hyvinvoiva kunta rakennetaan ja miten se turvaa kuntalaisilleen terveyspalvelut ja sairauksien ennaltaehkäisyä myös tulevaisuudessa.

Tärkeimpiä päätöksentekijöitä ovat paikalliset kansanedustajat, valtuustoryhmien puheenjohtajistot ja muut näkyvät valtuutetut. Haastava, mutta tarpeellinen kohderyhmä ovat muista kuin terveystasoi-ista tunnetut paikalliset voimapolitiikot. Heidät tulee vakuuttaa siitä, että ihmisten, yritysten ja kuntatalouden tulevaisuus riippuu siitä, haluavatko ihmiset asua kunnassa, voiko luottaa siihen, että apua löytyy, kun omat voimat tai terveys hiipuvat ja siitä, että kunnassa tuetaan toimeliaisuutta luovaa seura- ja järjestötoimintaa.

LÄHTÖTILANTEEN ARVIOINTI:

1. Aloittakaa hyvissä ajoin. Selvittäkää, mihin hyvinvointikunnan ajatuksiin liittyviin kysymyksiin jo odotetaan päättäjiltä ratkaisuja ja mitä ei ole vielä nostettu pöydälle. Mitkä hankkeet ovat jo käynnissä? Mikä kunnassa on uhattuna? Mitä pitäisi kehittää? Mihin olisi otettava kantaa?
2. Tutustukaa paikalliseen keskusteluun. Onko kunnassa esimerkiksi Facebook-ryhmiä, joissa voisitte osallistua hyvinvointi- ja terveyskeskusteluun? Herättääkö jokin tuore päätös voimakkaita tunteita? Minne kannattaisi kirjoittaa mielipidekirjoituksia? Miten saatte hyvinvointikysymykset kuntalaisten huulille? Miettikää, kuka ryhmästänne taitaa sosiaalisen median ja kenellä taas on terävä kynä. Mitä sosiaalisia piirejä ryhmän jäsenillä on, joissa viestiä voisi levittää? Tavoitteenanne on luoda odotusta, johon päättäjät eivät voi olla vastaamatta.
3. Arvioikaa ja listatkaa vaikuttajakontaktinne. Keitä tunnette ja kuinka hyvin, kuka voisi ottaa hyvinvointikunnan asian omakseen? Voisiko hyvinvointikunta nousta vaaliteemaksi? Keitä pitää vakuutella? Entä voisiko joku vastustaa? Oletteko huomanneet jonkun päättäjän jo itse tarttuneen hyvinvointi- ja terveyskysymyksiin?
4. Kuinka moni henkilö joukoistanne on valmiita sitoutumaan tähän työhön ja käyttämään siihen aikaa esimerkiksi kerran viikossa tai kerran kuukaudessa?
5. Sopikaa roolit. Kenenkään ei tarvitse vaikuttaa yksin, mutta yhden tulee hallita suunta ja kokonaisuus. Vaikuttaminen, kuten muukin järjestötyö, kasaantuu turhan usein samoille harteille. On erittäin tärkeää jakaa vastuuta, osallistaa mahdollisimman monta ja näin huolehtia kaikkien jaksamisesta. Pohtikaa jo etukäteen se, miten turvaatte kaikkien jaksamisen, kun työtä tehdään vapaaehtois pohjalta.

Sopikaa roolit: kenenkään ei tarvitse vaikuttaa yksin, mutta yhden tulee hallita suunta ja kokonaisuus.

Lista päättäjistä ja vaikuttajista auttaa. Ryhmät 1 ja 2 on hyvä tavata henkilökohtaisesti. Ryhmä 3 voidaan informoida vaikkapa sähköpostitse.

VAIKUTTAMISTYÖSSÄ TAVATTAVAT HENKILÖT

1. OMAN ALUEEMME KESKEISET PÄÄTTÄJÄT ASIASSA:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. MEILLE TÄRKEÄT VAIKUTTAJAT:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. HEIDÄN ON HYVÄ TIETÄÄ PROJEKTISTAMME:

.....

.....

.....

.....

.....

SELKEÄT TAVOITTEET OVAT ONNISTUMISEN PERUSTA

Kampanjoiden ehdottomasti tyypillisin virhe on puolivillainen tavoitteen asettaminen ja sen epäselvä viestintä. Selkeät tavoitteet ovat välttämättömät erityisesti, kun suunnitellaan vaikuttamista suureen joukkoon ihmisiä ja työhön osallistuu monia eri taustaisia aktiiveja.

Kunnan saattaminen tukevasti hyvinvointikunnan polulle edellyttää pitkäkestoista vaikuttamistyötä. On lähes väistämätöntä, että pitkäkestoisessa vaikuttamistyössä väki vaihtuu. Vaihdoksia tapahtuu niin vaikuttajien kuin vaikutettavienkin riveissä, ja siksi on syytä kirjata työn tavoitteet selkeästi ylös. Kirjaamisen lisäksi on aivan kriittistä varmistaa, että kaikki aktiivisesti vaikuttamiseen osallistuvat hyväksyvät tavoitteet ja ymmärtävät ne samalla tavoin. Hyvä tavoite on konkreettinen ja sen onnistumisen tai epäonnistumisen voi päätellä mahdollisimman selkeillä mittareilla tai kiistattomilla faktoilla.

Esimerkiksi: “Kunnassa tehdään päätös säilyttää hyvinvoinnista ja terveydestä vastaava viranhaltija myös sote-uudistuksen jälkeen.”

Tavoitteita laatiessa on hyvä miettiä paitsi varsinaista päätavoitetta, myös välitavoitteita, joiden tavoittelu auttaa suuntaamaan toimintaa ja tarjoaa nopeita voittoja ja haasteita innon ylläpitämiseksi. Mitä kunnianhimoisempi varsinainen tavoite on, sitä tärkeämpää on asettaa matkan varrelle konkreettisia välitavoitteita.

Tavoitteet voivat muuttua ja tarkentua matkan varrella, mutta vain yhteisellä päätöksellä. Tavoitteiden tarkentuessa kirjaaminen ja yhteisen ymmärryksen varmistaminen on vähintään yhtä tärkeää kuin se oli alkuperäistä tavoitetta asetettaessa.

TOIVOTUN TULEVAISUUSKUVAN EDELLYTYKSISTÄ POIMITTUJA HUOMIOITA VÄLITAVOITTEIDEN LAATIMISEN TUEKSI

- ☐ Hyvinvointitilinpito on noussut voimakkaasti julkiseen keskusteluun kunnissa.
- ☐ Järjestöt ovat yhdistäneet voimansa yli sektorirajojen ja käyttävät hyvinvointitilinpidoa käsitettä sujuvasti.
- ☐ Jokin kunta on näkynyt paljon julkisuudessa brändättyään itsensä hyvinvointikuntana.
- ☐ Puhutaan rahasta ja hyvinvointikunnista -seminaarikonsepti leviää ympäri Suomea, ja paikalliset toimijat järjestävät tapahtumia itsenäisesti.
- ☐ Kuntaorganisaatiossa on sote-uudistuksen jälkeen osaamista ja ihmisiä, jotka osaavat tarkastella päätöksentekoa hyvinvointi- ja terveysnäkökulmasta.
- ☐ Kuntavaaleissa 2021 kansalaisjärjestöt ja ainakin osa puolueista ovat kampanjoineet hyvinvointikuntien puolesta. Aihe on saanut näkyvyyttä ja herättänyt keskustelua.
- ☐ Maakuntahallinnon perustamisvaiheessa toteutetaan koulutusohjelma kuntien hyte-työstä vastaaville, jossa varmistetaan tietotaito ja osaaminen hyvinvoinnista, ennaltaehkäisystä ja työnkuvasta.
- ☐ Kunnissa hyvinvointia ja terveyttä edistävät asiat nähdään laajemmin merkityksellisinä kunnan strategisessa päätöksenteossa.
- ☐ Kuntavaalien 2021 yhteydessä Yksi elämä -järjestöjen aktiivit toimivat yhdessä hyvinvointikunta-ajatuksen edistämiseksi.
- ☐ Yhteisiä kehittämisprosesseja kuntaorganisaation ja valtuutettujen kanssa aktivoituu vuonna 2021.
- ☐ Hyvinvointikunnan käsite on lanseerattu. Media tarttuu hyvinvointikunnan käsitteeseen kuntavaalikampanjoinnissa mm. Yksi elämän paikallisen vaikuttamistyön tuloksena.
- ☐ Järjestöt ovat alkaneet rakentaa ruohonjuuritasolla suhteita kuntatoimijoihin ja -päättäjiin.

OIKEA TIETO LUO EDELLYTYKSET ONNISTUMISELLE

Vaikuttamistyö on hyvin toimivan demokratian merkki. Joka suunnasta saapuva viestitulva on kuitenkin valtaisa, eivätkä organisaatioiden ongelmat ole aina kiinnostavia julkisuuden tai päättäjien näkökulmasta. Siksi viestien täytyy sisältää ajatus muutoksesta ja tulevaisuudesta. Organisaation täytyy siis kyetä määrittelemään ne yhteiskunnalliset ongelmat, joihin se voi tulevaisuudessa tarjota ratkaisun. Onneksi hyvinvointikunta sisältää sekä muutoksen, ratkaisun että vision.

Kun odotus hyvinvoinnin uuden tasoi-
seen edistämiseen on kunnassanne ja
julkisuudessa syntynyt ja kiinnostus
asiaan alkaa nousta, on otollinen aika
tavata päätöksentekijöitä, tuoda heidän
pöydälleen konkreettisia ratkaisuja ja
antaa siten heille vastaukset kuntalaisten
keskuudessa heränneisiin kysymyksiin ja
odotuksiin. Kun poliitikon on aika viedä
asia neuvottelupöytään, tutkimus, tilastot
ja muu kiinnostava taustoittava materiaali
antavat päättäjille kättä pidempää mat-
kaan.

Kaikkein tehokkainta vaikuttaminen on
silloin, kun fakta yhdistyy tunteeseen.
Pelkkä mielipide ei riitä, mutta kuivilla
faktoillakaan ei päästä usein perille. Tun-
teista innostus, jonkin arvokkaan menet-
tämisen pelko ja voimaantuminen ovat
erityisen hyviä muutoksen ajureita.

Tavattavan aikaa kannattaa kunnioittaa
ja pyrkiä esittämään oma asia tiiviisti ja
selkeästi. Häntä tulee rohkeasti pyytää
viemään asiaa eteenpäin niillä keinoilla,
joita hänellä on käytössään. Muista, että
ilman selkeää pyyntöä voi tavattava päät-
tämä jäää siihen uskoon, että tapaamisessa
haluttiin vain kertoa hankkeista ja joku
muu on jo sitoutunut edistämään asiaa.

VASTA KIRJATTU JA YHDESSÄ HYVÄKSYTTY SUUNNITELMA TOIMII

Olemassa oleva tieto kannattaa koota
yhteen ja tehdä sen pohjalta vaikutta-
mistyölle suunnitelma. Vain kaikkein koke-
neimmat vaikuttajat saattavat menestyä
ilman kirjattua suunnitelmaa.

Meille muille yksiselitteinen suunnitelma
on lähes välttämätön tehokkaan vaikut-
tamisen väline.

Suunnitelmaan listataan, keitä halutaan tavata, mistä keskustellaan ja mikä pitäisi olla tapaamisen lopputulos. Samoin kuin se, ketkä ovat yhteydessä eri vaikuttajiin ja sopivat heidän kanssaan tapaamiset. Aikataulutusta auttaa hanketta eteenpäin, esimerkiksi vaalivuonna niin, että tammi- ja helmikuun aikana sovitaan tapaamiset ja ne pyritään hoitamaan kuntoon huhtikuun alkuun mennessä. Touko-kesäkuussa ollaan yhteydessä vaaleissa menestyneisiin valtuutettuihin, onnitellaan heitä ja tarjotaan asiantuntemusta ja apua. Syksyllä voidaan katsoa, näkyykö hyvinvointikuntapuhe päätöksenteossa. Jos ei, ehditään vielä olla yhteydessä tavattuihin henkilöihin ennen budjettiaänestyksiä, joissa hyvinvointiyhteiskunnan ajatuksen pitäisi olla läsnä joka kerta.

Suunnitelmaa laadittaessa pitää sopia, miten työ jaetaan toimijoiden kesken ja miten päätökset toimeenpanosta ja muutoksista tehdään. Suunnitelmassa määritellään myös, mitä karkeasti ottaen tehdään, millaista äänensävyä käytetään ja millaisella asenteella keskusteluihin tullaan. Yksi elämän tapa on tyypillisesti ollut

kannustava ja positiivinen, ja samaa kannattaa suosia myös paikallisessa vaikuttamisessa. Silti on mahdollista valita vaikka haastaja-asenne tai ratkaisuasenne vaikuttamistyön lähtökohdaksi.

Suunnitelma on ison kuvan lisäksi tietenkin mitä suurimmassa määrin joukko johdonmukaisia tekoja, joilla tavoitteeseen päästään. Suunnitelmaa laadittaessa on hyödyllisintä miettiä muutama selkeä asia, joita tehdään, ja aikatauluttaa ne niin, että edellinen teko rakentaa luontevasti pohjaa seuraavan teon onnistumiselle. Yksi elämän vaikuttamisen keskeisiä työkaluja ovat päättäjätapaamiset ja muut yhteydenotot, mielipidekirjoittelu, keskustelu sosiaalisessa mediassa ja Puhutaan rahasta ja hyvinvointikunnista -miniseminaarit. Näiden lisäksi on hyvä miettiä, onko vaikuttamiseen aktiivisesti osallistuvilla erityistä osaamista ja mahdollisuuksia vaikuttaa muillakin keinoilla. Valituista teoista kootaan johdonmukainen aikataulutettu ketju, jota lähdetään toimeenpanemaan määrätietoisesti.

SUUNNITELMAN TEKIJÄN MUISTILISTA

HYVÄSSÄ SUUNNITELMASSA ON SELVÄSTI KIRJATTU AINAKIN SEURAAVAT ASIAT:

1. *Vaikuttamistyön tavoite*
2. *Ydintiimi ja muut lähtötilanteessa käytössä olevat resurssit*
3. *Alustava aikataulu, erityisesti lukitut päivämäärät (deadlinet)*
4. *Sovitut vastuut ja valtuudet*
5. *Vaikuttamisen äänensävy ja asenne*
6. *Suunnitellut teot ja tekemisen tavat*
7. *Päätös siitä, miten työn onnistumista seurataan ja arvioidaan*
8. *Tapa, jolla suunnitelmaa päivitetään tarpeen vaatiessa*

MITEN KÄYTÄNNÖSSÄ

AITOJA KOHTAAMISIA IHMISELTÄ IHMISELLE

Tyypillinen aloittelevan vaikuttajaviestijän virhe on aseman tai organisaation taakse piiloutuminen. Harva paikallinen organisaatio on niin kiinnostava tai merkittävä, että vuorovaikutustilanteessa kannattaisi jättää vaikuttajan persoona hattuhyllylle. Päättäjät ovat ihmisiä, siinä missä me kaikki muutkin. Kohtaamisiin kannattaa mennä pyrkimyksellä mahdollisimman aitoon kohtaamiseen. Tuokaa oma innostuksenne ja omat tai läheisten kokemukset asiasta esiin.

Aivan erityisen tärkeää on olla kiinnostunut päättäjistä. Aivan samoin kuin kaikissa vuorovaikutustilanteissa, yksipuoliset monologit ovat harvoin kiinnostavin osa kohtaamista. Hyvä vaikuttajaviestijä on erinomainen kuuntelija, joka osaa sovittaa viestinsä keskustelussa kuulemaansa tilanteeseen. Vaikka olette tapaamisessa omalla asiallanne, onnistumisenne edellytyksenä on se, että tarjoamanne ajatus ratkaisee jonkin päätöksentekijän ongelman. Kannattaa siis ennakolta selvittää, minkälaisista asioista tämä päättäjä on puhunut ja miten oma asiasi voisi olla kiinnostava hänen kannaltaan.

INNOSTUS AUTTAA

Joskus vaikuttamistyössä on onni mukana, ja tavattava on itse innostunut terveyskysymyksistä. Innostusta voi ohjata toiminnaksi antamalla perusteluja, tietoa ja luomalla kuvaa erilaisista vaihtoehdoista (Tässä tulevaisuuskuva on erinomainen työkalu). Tärkeää on myös oma palava halu muuttaa asioita. Tapaamisessa pitää itse uskoa asiaan ja haluta saada päätöksiä aikaan, niin vastapuolikin voi vakuuttua asian tärkeydestä. Ja kuka olisi parempi terveyden edistäjän puolustaja kuin sairastuneiden ja sairauksien ennaltaehkäisyyn puolesta toimiva vapaaehtoinen tai työntekijä? Voitte tuoda keskusteluun

tarinoita todellisista vaikeuksista, onnistumisista ja terveystyön merkityksestä. Näistä on päättäjälle myös aidosti hyötyä, sillä avullasi hän saa tärkeästä asiasta uutta tietoa.

Innostuksen lisäksi Yksi elämä -terveys-
talkoilla on koottuna yksi Suomen kaikkien aikojen kattavimmista taloudellisesti tehokkaiden terveysinvestointien koosteista. Tuokaa päättäjien tietoon innostuksella ja ylpeydellä näitä hienoja esimerkkejä terveyspäätöksistä investointeina. Älkää esittäkö virkamiestä, osoittakaa asian merkittävyys myös innostuksella.

”Tapaamisessa pitää itse uskoa asiaan ja haluta saada päätöksiä aikaan, niin vastapuolikin voi vakuuttua asian tärkeydestä.”

“JO 98 PROSENTTIA KUNNISTA ON SAVUTTOMIA”

“Yksi elämä -yhdistykset kautta maan ovat olleet aktiivisia savuttomuuden edistämisessä ja katupölyn vähentämisessä. Jo 98 prosenttia kunnista on savuttomia mm. savuton kunta -aloitteiden ansiosta, joten tavoite alkaa olla aika lailla saavutettu. Tässä ajassa kokemustoimijat puhuttavat ja saavat aikaan. Heidän roolinsa terveydenhuollon suunnalla on ollut tärkeä esimerkiksi hoitopolun rakentamisessa.

Toimintatavat ovat vaihdelleet, mutta yhteistä onnistumisille on ollut oikea tieto, konkreettiset ehdotukset toimintatavan muutoksesta ja oikea kohde, johon vaikuttaa. Harva yhdistys tekee itse tiedotetta tai mielipidekirjoitusta, vaan ne kaipaavat usein valmista pohjaa vaikuttamisensa tueksi. Yhdistyksille tehtävät tiedote-pohjat toimivat hyvinä keskustelunaloittajina paikallismediassa. Hengitysliitto onkin tehnyt aloitepohjan, jota kukin on voinut muokata omaan käyttöönsä.”

- Katri Nokela, Hengitysliitto

SEURAA KESKUSTELUA

Vaikuttajaviestijän kannattaa seurata aktiivisesti yhteiskunnallista keskustelua omalla alueellaan. Hyviä paikkoja keskustelun seuraamiseen ovat erilaiset sosiaalisen median palstat, lehtien mielipidesivut ja aktiivisimmille vaikuttajille kunnanvaltuuston kokoukset, joko paikan päällä tai verkkolähetyksenä.

ETSI LIITTOLAISIA

Suomessa on valtava määrä tärkeää työtä tekeviä yhdistyksiä. Tämä tarkoittaa, että potentiaalisia jalkoja ja käsiä myös sinun vaikuttamistyösi kannalta löytyy, jos niitä hoksaa etsiä. Erilaisilla järjestöillä on erilaisia maantieteellisiä toiminta-alueita. Onko kunnassa sellaisia tahoja, vaikkapa muita yhdistyksiä tai kerhoja, jotka haluaisivat myös edistää terveellistä ruokailua? Voisiko heidän kanssaan toimia yhteistyössä tai pyytää myös heiltä ajatusta hyvinvointikunnasta?

Mitä useampi asiasta tietää, ja myös puhuu siitä myönteisesti, sitä enemmän se luo painetta päätöksentekoon. Mitä useampi ryhtyy viemään asiaa eteenpäin, sen vähemmän työtä teillä itsellänne on. Päätäjän on myös helpompi tehdä päätös, kun hän tietää asialla olevan laajempaakin kannatusta. Olkaa yhteydessä eri tahojen aktiivitoimijoihin ja kysykää, löytyisikö yhteistä halua ajaa molempien asiaa.

KEHU ASIAA AJAVIA

Keskusteluja seuratessa ja tapaamisissa kannattaa olla mieluummin mukava kuin nihkeä. Aina kun on tilaisuus kehua niitä, jotka asiaa ajavat omatoimisesti, tehkää se! Hyvän puhuminen innostaa ihmisiä yleensä ajamaan asiaa entistä ponnekkaammin, ja

saa heidät tuntemaan olonsa merkityksellisiksi. Hyvin menneestä asiasta kannattaa myös aina kiittää päättäjää, tilannekohtaisesti jopa julkisesti. Näin rakennatte pitkäjänteistä yhteistyötä ja seuraavalla kerralla yhteydenotto on jälleen asteen mukavampi.

MILLÄ ASKELMERKEILLÄ TAPAAMISEEN?

Kun tapaaminen on sovittu, kannattaa siihen valmistautua huolella. Menestys on varmintaa, kun tunnet asiasi, muistat tavoitteesi, ymmärrät tavattavan lähtökohdat ja olet valmis keskustelemaan. Kun menette tapaamiseen useamman henkilön joukolla, on tärkeää, että teillä on yhteinen suunnitelma tapaamiselle.

Perehdy taustamateriaaleihin ja mieti, miten ja mitkä omat kokemuksesi ja näkemyksesi tukevat yhteistä viestiä. Valmistaudu selittämään asiasi niin selkeästi, että yläkouluikäinen ymmärtäisi sen. On hyvin todennäköistä, että tunnet asian paremmin, kuin päättäjää. Mitä paremmin yleinen ajatus hyvinvointikunnasta linkittyy juuri päättäjän omaan kuntaan, sen parempi.

Mitä ikinä päätätäkään päättäjälle kertoa, pitää sen olla viesti, joka edistää tavoitteen saavuttamista. Parhaassa tapauksessa osaat selittää asiasi useammastakin näkökulmasta.

Tavattava päättaja kannattaa tuntea. Ota ennakkoon selvää, mikä on päättäjän tulokulma terveys-, hyvinvointi- ja kunnan vetovoimakeskusteluihin. Joskus voi olla hyödyllistä tutustua päättäjän työhistoriaan, ja jos mahdollista, myös harrastuksiin. Kun tunnet taustat, osaat sitoa viestisi päättäjää kiinnostaviin ilmiöihin. Harrastusten ja kiinnostuksen kohteiden kautta pääsee myös parhaiten syvempään vuorovaikutukseen ja merkitykselliseen keskusteluun.

Näistä ei kuitenkaan kannata ottaa liikaa stressiä, tärkeintä on olla aktiivinen päättäjän suuntaan ja tuntea oma asiansa.

Kun olet kunnolla valmistautunut, voit olla tilanteessa rento ja hereillä. Kun energiaa ei mene oman ulkoopetellun viestin muisteluun, kuulee paremmin mitä toinen puhuu. Tavoitteena on aito keskustelu, jossa tavoitteen edistämisen kannalta olennaiset näkökulmat tulee esitettyä vakuuttavasti.

TEE YHTEENVETO JA JÄTÄ LUETTAVAA

Tapaamisessa on hyvä olla yhden sivun (A4) tuloste tapaamisen tärkeimmistä viesteistä. Tämän koostepaperin avulla voi painottaa ja havainnollistaa viestiä, mutta ennen kaikkea tuloste on hyvä työkalu, josta päättaja voi palauttaa viestisi mieleensä. Tuloste kirjoitetaan niin, että päättaja voi sitä käyttää muistilappuna. Tulosteeseen kannattaa sisällyttää linkit lisämateriaalien löytämiseen ja omat yhteystietosi. Jos tulosteessa on asiaasi puolustavia lukuja tai esimerkiksi kuvaaja, on päättäjän helppo silmäillä näitä jo tapaamisen aikana.

Tapaamisen jälkeen kannattaa tehdä yhteenveto keskustelusta ja lähettää se sähköpostilla kaikille tapaamiseen osallistuneille. Samassa yhteydessä kannattaa kiittää tapaamisesta. Parhaimmillaan keskustelu jatkuu sähköpostilla, mutta vaikka yhteydenpito jäisi koosteen lähettämiseen, on päättäjällä nyt suorat yhteystiedot Yksi elämä -järjestön edustajaan ja matalampi kynnyks kysyä lisää.

This image shows a full page of primary-ruled notebook paper. It features multiple sets of horizontal lines across the entire page. Each set consists of three lines: two solid light-blue lines forming the top and bottom boundaries, and a dashed light-blue line centered between them. These sets are repeated vertically down the page, providing a template for handwriting practice. The background is white, and there are no margins or other markings present.

Kun vaikuttamistyö on saatu alkuun, kannattaa siitä kertoa paikalliselle medialle. Medialle aiheesta kerrotaan samoin kuten päättäjille: miksi on tärkeää, että kunnassa ymmärretään hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen myös sote-uudistuksen jälkeen. Sen lisäksi medialle kannattaa korostaa sitä, että kyseessä on useiden terveysjärjestöjen yhteinen paikallinen ponnistus. Paikallismediassa on oleellista sitoa viesti oman kunnan ongelma- ja kehityskohtiin sekä kertoa paikallisesti toteutusta toiminnasta.

Medialle kannattaa kertoa myös, jos hankkeelle on saatu liittolaisia: jos kansalaisjärjestöjen lisäksi asiaa ajavat muut paikalliset tai näkyvät toimijat. Koska vaikuttamistyö on käynnissä samanaikaisesti myös muissa kunnissa, kannattaa medialle vinkata myös muiden kuntien onnistumisista.

Toimittajat rakastavat faktoja ja havainnollistuksia. Terveysongelmien ennaltaehkäisystä on koottu erinomaisia esimerkkejä Yksi elämän setelinippuesitteeseen ja verkkosivuille (<https://www.yksielama.fi/paattajille>). Nämä esimerkit auttavat hahmottamaan, kuinka terveysongelmien ennaltaehkäisy on kaikilla mittareilla paljon kannattavampaa kuin pahoiksi päässeiden ongelmien hoitaminen. Esimerkkien avulla voi hyvin myös osoittaa, että nämä ennaltaehkäisevät päätökset ovat jatkosakin kuntien, ei maakuntien päättäjien pöydillä.

ESIMERKKI: RINTASYÖPÄYHDISTYS

“Rintasyöpäyhdistys selvitti vuonna 2019 rintaproteesikorvauskäytäntöjä eri puolilla Suomea. Kun selvisi, että Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin käytännöt ovat merkittävästi huonommat potilaiden kannalta kuin muualla Suomessa, Rintasyöpäyhdistys vinkkasi asiasta Turun Sanomille ja asia sai heti näkyvyyttä. Heti tämän jälkeen Rintasyöpäyhdistys ja Syöpäjärjestöt lähestyivät sairaanhoitopiiriin hallitusta ja pyysivät asian korjaamista. Tämän poliittisen vaikuttamistyön jälkeen sairaanhoitopiiri muutti käytäntöjään paremmiksi.”

-Sini Terävä, Syöpäjärjestöt

MITÄ PAIKALLISIA MEDIOITA ALUEELLANNE ON?

SANOMALEHDET

.....

.....

.....

.....

.....

PAIKALLISLEHDET

.....

.....

.....

.....

.....

RADIOT

.....

.....

.....

.....

.....

#PETforBotnia – keräyskampanja onnistui yli odotusten

TIEDOTE
Julkaisuvapaa 24.10.2018 klo 12.00

– Merkittävä lahjoitus ja tuki Vaasan Keskussairaallalle laitteen hankintaan

Pohjanmaan Syöpäyhdistyksen #PETforBotnia –keräyskampanja on päättymässä. Kampanjalla oli tarkoitus kerätä merkittävä tuki PET-kuvantamislaitteen hankintaan Vaasan keskussairaalaan ja vahvistaa koko Pohjanmaan syövän hoitoa.

Mikä on PET-kuvantamislaitte?

PET on leikekuvausmenetelmä, joka antaa tietoa kudosten toiminnasta, elimistön aineenvaihdunnasta ja lääkeaineiden käyttäytymisestä kudoksissa. PET-kuvantamislaitte on tämän hetken edistynein laite syövän levinneisyyden tutkimiseen, mutta sitä voidaan hyödyntää myös muuhun. PET-menetelmällä tutkitaan muun muassa aivoja ja sydäntä, ja sen avulla voidaan paikantaa kehon tulehduspesäkkeitä.

PET-kuvantamislaitte parantaa oleellisesti syövän hoidon mahdollisuuksia ja nopeuttaa syövän sekä sen etäpesäkkeiden varhaista toteamista.

Laitte palvelee Vaasan sairaanhoitopiiriin lisäksi myös Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakuntia syövän hoidossa. Samalla PET-laitte vahvistaa syövän hoitoa ja erikoissairaanhoitoa myös Vaasassa.

Tavoite ylittyi yli odotusten

- Pohjanmaan Syöpäyhdistyksen alkuperäinen rahallinen tavoite kampanjalle oli 100 000 euroa. Kampanja lähti vyörymään mediassa ja pohjanmaalaiset innostuivat lahjoittamaan ja toimimaan PET-laitteen hankinnan puolesta, kertoo toiminnanjohtaja Markku Suoranta.

Nyt keräys on tuottanut 400 000 euroa, jonka Syöpäyhdistys siirtää kahdessa erässä Vaasan Sairaanhoitopiiriin tilille. Kun summaan lisätään Vaasan Lääketieteellisen sätöön ja Viktor Ollkvistin sätöön tuki yhteensä 200 000 euroa, lahjoitukset on kolmannen sektorin panos hankintaan komeat 600 000 euroa.

- Tärkeää oli myös itse hankintapäätöksen tekeminen ja saaminen. Syöpäyhdistykselle on vahva paikallinen syövän hoito Pohjanmaalla aina ollut sydämenasia ja olemme valmiit tukemaan sen vahvistamista myös jatkossa, korostaa Suoranta.

Ihmiset sankoin joukoin mukaan kampanjaan

Heti kun kampanja käynnistyi, lähtivät ihmiset, seurat ja yhdistykset ja yhteisöt mukaan kampanjaan. Lions-klubit ja Martta-yhdistykset, kuorot, orkesterit, urheilijat, joukkueet, yritykset ja sätöt lähtivät haastamaan toisiaan ja lahjoittamaan rahaa kampanjaan.

-Nyt kun kampanja on käynnistymässä loppuun, voimme todeta tämän uskomattoman tuloksen ja luovuttaa varat keskussairaallalle, kertoo

kampanjajärjestyksessä vapaaehtoisena toiminnut Christer Strömbeck.

Lahjoitus menee perille ja keräyskulut ovat pienet.

Nyt keräyksen tuotto tilitetään eteenpäin PET-kuvantamislaitteen hankintaa varten Vaasan Sairaanhoitopiirille, jolla on jo sopimus laitteen hankinnasta. Rahat siirretään kahdessa erässä. Tänä 24.10. on siirretty 350 000 euroa ja vuoden loppuun mennessä siirretään loput kokonalahjoituksen ollessa näin 400 000 euroa.

Keräyskulut kampanjassa ovat olleet erittäin pienet, noin 5-7 prosenttia kokonalahjoituksesta. Ne ovat syntyneet lähinnä materiaalisista sekä keräyksen markkinoinnista ja sähköisen keräyslippaan rakentamisesta. Keräystä varten ei ole palkattu lisätyövoimaa, vaan se on toteutettu pääosin vapaaehtoisvoimin sekä olemassa olevin resurssein.

Työryhmissä ovat olleet vapaaehtoistyössä mukana Christer Strömbeck, Pernilla Vikström, Thomas Ohman, Katja Rajala, Eva-Maria Strömsholm ja oman toimensa ohella toiminnanjohtaja Markku Suoranta.

Lisätiedot:

toiminnanjohtaja Markku Suoranta, Pohjanmaan Syöpäyhdistys ry,
markku.suoranta@botniascancer.fi, puh. 010 843 6005

SOSIAALINEN MEDIA

Sosiaalinen media on nykyään ehkä kaikin tärkein viestintäkanava yhteiskunnallisissa keskusteluissa. Se on kuin moderni torikahvila, jossa päättäjällä on lähes velvollisuus vastata julkisesti äänestäjien, eli sinun ja järjestösi, kysymyksiin ja huomioihin. Vaikuttajaviestijän kannattaa seurata aiheen ympärillä olevia keskustelufoorumeita ja osallistua muutamaan mielekkäimpään aktiivisena keskustelijana.

Sosiaalisen median keskustelut ovat erityisen hyviä paikkoja esitellä uusia ajatuksia ja mahdollisuuksia. Parhaimmillaan niissä voi saada useita mielipidevaikuttajia oman asiansa taakse. Joillekin poliitikoille sosiaalisen median keskustelut ovat tärkein lähde, josta he aistivat äänestäjäkunnan tahtoa. Vaikuttajaviestijän kannattaa siksi pyrkiä tuomaan ajatusta hyvinvointikunnasta sosiaalisessa mediassa esiin aktiivisesti.

ESIMERKKI: SYÖPÄTIETOUTTA TAIDeprojekTEILLA

Näkyvä esimerkki onnistuneesta terveydenedistämiskampanjasta oli Kuopion kaupungin ehkäisevän päihdetyön, AnnaLouisen ja bodypaintaaja Riina Laineen kanssa toteutettu videoprojekti "Tiikeri ei ole laumaeläin - maalaat omat raitasii". Pohjois-Savon syöpäyhdistyksen kampanjan tarkoituksena oli tukea raskaana olevien tupakoivien äitien nikotiinittomuutta. Sosiaalisen median lisäksi videospotti pyöri suurikokoisilla videonäytöillä Kuopion torilla ja tärkeimpien sisääntuloväylien varrella.

Myös lasten terveystietoutta edistettiin Pohjois-Savossa elokuvan keinoin. Lapsille ja perheille suunnattu Yksi elämän, syöpäyhdistysten ja AnnaLouisen lyhytelokuva "Auringon apurit, loistetaan yhdessä" sai ensi-iltansa virtuaalisessa VekaraVarkaus-tapahtumassa kesäkuussa 2020. Lyhytelokuvan sanomana oli ekologisuus, terveellinen välipala, ja kesän koittaessa tietysti riittävä auringolta suojautuminen.

TYÖ JATKUU

PIDÄ YHTEYTTÄ LIITTOLAISIIN

Vaikuttamistyön aikana on syntynyt ryhmä, josta kannattaa pitää kiinni. Olette yhdessä työskennelleet tärkeän tavoitteen hyväksi. Koska maailma ei tule valmiiksi yhdellä kampanjalla, kannattaa ryhmään pitää yhteyttä, vaikkei juuri nyt olisikaan uutta kampanjaa käynnistymässä. Hyvinvointikunnan ja terveen tulevaisuuden luominen kaipaa tekijöitä vielä moneen otteeseen.

Koko Yksi elämän perusajatus on se, että terveyden edistämisessä yhteistyö on tehokkaampaa ja antoisampaa. Vaikuttamistyöstä kannattaa ottaa kipinä laajempaankin yhteistyöhön järjestöjen ja aktiivien kesken.

TARJOA APUA PÄÄTTÄJILLE

Jatkakaa yhteydenpitoa keskeisiin vaikutajiin edes muutaman kerran vuodessa. Mikäli sovitte jostakin toimenpiteistä tapaamisen aikana, voit huoletta ottaa päättäjään yhteyttä kysyäksesi, mitä asialle kuuluu. Tämä todennäköisesti palauttaa asian päättäjän mieleen uudestaan, ja saat itsekin tärkeää tietoa asian edistymisestä. Tarjoutukaa avuksi hyvinvointikunnan edistämisessä ja asiantuntija-avuksi kaikkiin terveellisen kunnan kysymyksiin. Järjestäkää Puhutaan rahasta ja hyvinvointikunnista -miniseminaareja vaihtuvilla teemoilla myös vaalien välillä.

Mitä suuremman keskusteluyhteyden saavutatte päätöksentekijöiden kanssa, sitä helpompi on tunnistaa kohdat, joissa hyvinvointikunnan ajatusta voi edistää ja sitä helpompi on tehdä järjestöjen tärkeää työtä näkyväksi kunnassa ja seudulla.

RYHMÄMME SEURAAVA
VAIKUTTAMISTYÖN TAVOITE ON:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

HYVINVOINTIIN JA TERVEYTEEN INVESTOIMINEN KUNNAN/ALUEEN KILPAILUKYVYN JA VETOVOIMAN YTIMEKSI

KOHDEALUE

.....

.....

.....

VAIKUTTAMISTYÖHÖN ON SITOUTUNUT

☐

AIVOLIITON

☐

MIELI SUOMEN

☐

DIABETESLIITON

☐

MIELENTERVEYS RY:N

☐

FILHAN

☐

SYDÄNLIITON

☐

HENGITYSLIITON

☐

SYÖPÄJÄRJESTÖJEN

paikallis- tai alue-
järjestö tai kerho.

RYHMÄÄN NIMETTYT HENKILÖT

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

MUUT YDINRYHMÄÄN KUULUVAT

.....

.....

VALMISTELEVAT TOIMENPITEET

TÄRKEIMMÄT ASIASTA PÄÄTTÄVÄT HENKILÖT YHTEYSTIETOINEEN:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

TÄRKEIMMÄT ASIAAN VAIKUTTAVAT HENKILÖT YHTEYSTIETOINEEN:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Huom!

Listaan voi merkitä vain julkisessa tehtävässä (esim. valtuutettu tai johtava virkamies) olevan tai muuten perustellun (kuntavaaliehdokas) henkilön tiedot. Listat tulee hävittää heti, kun niiden käytölle ei ole selkeää tarvetta.

KETKÄ SOPIVAT TAPAAMISIA? ESIMERKIKSI
KEVÄÄLLÄ NOIN 3 TAPAAMISTA, SYKSYLLÄ NOIN 4.

TAVATTAVA HENKIÖ:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9

TAPAAMISEN SOPII:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9

TAPAAMISET

TAVATTU HENKIÖ:

PÄIVÄMÄÄRÄ:

TAPAAMISEN KESTO:

TAPAAMISEN AIHE:

.....
.....

MITEN TAPAAMINEN SUJUI?

.....
.....
.....
.....

SYNTYIKÖ UUSIA IDEOITA HYVINVOINTIKUNNAN EDISTÄMISESTÄ?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

MITEN ASIAT MENEVÄT ETEENPÄIN TÄMÄN HENKILÖN OSALTA?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

OLIKO TAPAAMINEN HYÖDYLLINEN? MIKSI?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

OLIKO TAPAAMISESSA JOTAIN, JOSTA MUUTKIN VOIVAT OPPIA?
MITÄ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

SOSIAALINEN MEDIA

KUKA/KETKÄ VASTAAVAT YHTEISTYÖRYHMÄSSÄ SIITÄ, ETTÄ
YHTEISEEN SOSIAALISEEN MEDIAAN KIRJOITETAAN KUULUMISIA
OMASTA HANKKEESTA NOIN 1 KERRAN KUUKAUDESSA?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ESIMERKKEJÄ FACEBOOK-PÄIVITYKSISTÄNNE

AIKA:

AIHE:

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

JULKINEN VIESTINTÄ

KUKA/KETKÄ VASTAAVAT TAPAHTUMISTA (ESIM. PUHUTAAN RAHASTA JA HYVINVOINTIKUNNISTA -MINISEMINAARI) TAI MUISTA ULOSTULOISTA (ESIM. MIELIPIDEKIRJOITUKSET)?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

JULKISUUDESSA KÄSITELTÄVIÄ TEEMOJA

TEEMA:

JULKAISUKANAVA:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....